
Til: Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon

Frå: Fylkesdirektør Bård Sandall

Nyval til styret i Euromontana 2020 - 2024

Bakgrunn

I august 2020 skal Euromontana velje nytt styre for 4-årsperioden 2020-2024. Frist for å føreslå kandidatar er 29. februar 2020. Vestland fylke er medlem i Euromontana som følgje av at Sogn og Fjordane fylkeskommune har vore medlem sidan tidleg på 2000-talet.

Føremålet med notatet er å informere om at Vestland fylkeskommune kan lansere kandidat til styrepass for perioden 2020 - 2024. Frist for å lansere ein kandidat er 29/2-2020. Valet skjer på generalforsamlinga i Euromontana i september 2020.

Tidlegare sak

Sogn og Fjordane fylkeskommune har vore medlem i Euromontana sidan tidleg på 2000-talet. Deltaking i Euromontana var forankra i politisk i sak 32/13 for fylkestinget; sak om internasjonal strategi 2013-2017 for Sogn og Fjordane fylkeskommune. Etter dette ligg det, så langt fylkesdirektør har kunnskap om, ingen eigne valsaker til grunn for utnemning til vervet.

Kva slags organisasjon er Euromontana?

Euromontana er ein medlemsorganisasjon for fjellregionen i Europa. Organisasjonen har ulike typar medlemmer frå regionalt og nasjonalt nivå som regionale styresmakter, forskings- og utdanningsinstitusjonar og interesseorganisasjonar. Føremålet er å fremje gode levekår og berekraftig utvikling i fjellsamfunna.

Euromontana arbeider med å:

- Få saker opp på den Europeiske politiske arenaen
- Utvikle samarbeid på tvers av sektorar
- Utvikle samarbeid mellom fjellregionar i Europa
- Næringsutvikling knytt til omgrepet fjellprodukt (mat, reiseliv, o.l.)
- Gode rammer for økonomisk utvikling (regional- og distriktpolitikken)
- God infrastruktur
- God tilgang til offentlege tenester (tenester av allmenn interesse)

Lobbyarbeidet er basert på resultat og tilrådingar utvikla gjennom europeisk prosjektsamarbeid og gjennom workshop / konferansar. Annakvart år arrangerer Euromontana eit 'Mountain Convention' der viktige saker som klimaendringar, kulturarven, ungdom i fjellsamfunna o.l. vert sett på dagsorden. Viktige kanalar for påverknadsarbeid er dei ulike generaldirektorata i EU-Kommisjonen (særleg DG Agri og DG Regio) og grupperingar i EU-parlamentet som har interesse av fjellregionpolitikk / distriktpolitikk. På arbeidsplanen no står t.d. eit ønske om å medverke til etablering av ei «[Intergroup](#)» i EU-parlamentet på tema smarte bygder i fjellsamfunn/-distriktsamfunn.

Euromontana har også gode relasjoner til FAO, OECD og UNESCO.

Euromontana har arbeidd godt med å sikre merkenamnet 'fjellprodukt' reservert til mat frå fjellregionen. Dei har arbeidd mykje med fellesgodefinsiering i landbruket og avsluttar i februar 2020 eit prosjekt innan tema [sosialt entreprenørskap / sosial innovasjon](#).

Norske medlemmer

I 2019 var desse fylkeskommunane medlem i Euromontana: Buskerud, Sogn og Fjordane, Telemark, Oppland, Hedmark. Andre medlemmer var: Østlandsforskning, Vestlandsforskning og Utmarkkommunenes sammenslutning (USS). Dei norske medlemmene har tre styrepllassar. Sogn og Fjordane fylkeskommune var representert i styret i 4 årsperioden 2012-2016 v/ fylkesordførar-/varaordførar Åshild Kjelstad og i tidlegare periodar ved fylkesvaraordførar Tor Bremer.

Styret er på val på kommande generalforsamling i september

Frist for å melde kandidatar til styreverv for 4-årsperioden 2020-2024 er 29. februar.

Framdriftsplan:

- 29. februar: Medlemmene lanserer kandidatar - inkl om ein ønskjer posisjon som president, visepresident eller ønskjer økonomi-ansvar som 'treasurer'.
- 17. mars: Styremøte i Euromontana der styret evaluerer geografisk balanse, balansen mellom ulike sektorar.
- 25. april: Tilbakemeldingar ut til alle medlemmene
- Innarbeida praksis i Euromontana er at medlemmene i eit land vert samde om kandidatar dei vil fremje. Dette betyr at dei 8 norske medlemmene (7 pga fylkessamanslåinga til Innlandet) vert oppmoda om å bli samde om kven som vert fremja som norske styrekandidatar. Endeleg fremjing av kandidatar skal så skje seinast ein månad før generalforsamlinga.
- Generalforsamlinga vert halden i samband med European Mountain Convention 14.-17. september 2020

Ein kandidat til vervet som styremedlem (ev høgare verv) må gjere greie for kva han/ho vil med vervet og kva tema som interesserer mest. Euromontana har to ofisielle språk; engelsk og fransk. Eit sturemedlem må kunne bruke eit av desse språka. For vår del må fylkeskommunen betale reise- og opphaldsutgifter. Det er vanleg at politikarar i styret også har med ein som representerer eigen administrasjon og som førebur og føl opp saker.

Det er normalt 4 styremøte i året. Styremøtet er vanlegvis lagt til Brussel.

I 2016 fekk Buskerud fylkeskommune, Hedmark fylkeskommune og Østlandsforskning dei tre styreplassane. Lista ovanfor avspeglar også kvar tyngda av dei europeiske medlemmene kjem frå.

Vurdering

Arbeidet i Euromontana handlar om distriktpolitiske problemstillingar og om å utvikle fagleg samarbeid mellom denne typen samfunn. Sogn og Fjordane fylkeskommune si erfaring var at fjellområda i Europa har mange av dei same problemstillingane som deira fjordbygder hadde. For nokre år sidan melde derfor også Vestlandsforskning seg inn som medlem.

I Euromontana er det distriktpolitiske tema som står i fokus. Mykje av det politiske arbeidet handlar om prosessar som tek tid. Nokre døme som handlar om samarbeidet med ei gruppering i EU-parlamentet:

- Euromontane samarbeidde aktivt i perioden 2009-2014 i «[Group 174](#)» saman med nettverk som representerer fjellsamfunn, øysamfunn og tunt folkesette nordlege område for å påverke EU traktaten artikkel 174.
- I perioden 2014-2019 samarbeida Euromontana med grupperinga «Rumra» i EU parlamentet for å få prioritert arbeidet med ein rural agenda i EU. Dette har så langt ikkje lukkast, men EU-Kommisjonen har sett på dagsordenen «[smarte bygder](#)». Som nemnt innleiingsvis, står dette på dagsordenen for samarbeid med ei «intergroup» i parlamentet no.

Denne typen påverknadsarbeid har t.d. betydning for kva som seinare vert rammer for norsk distriktpolitikk. Euromontana har også prioritert fagleg prosjektarbeid som kan brukast i etterfølgjande politikkutvikling. Døme på slikt arbeid er fellesgodefinansiering og å beskytte matprodukt frå fjellregionen slik at berre desse skal kunne nytte omgrepet fjellprodukt i merkenamn og marknadsføring.

Vest-Noreg har to medlemmer i Euromontana. På bakgrunn av dette er det gode sjansar for å få ein av dei tre mogelege norske styreplassane.

I 2016 vart alle dei norske styremedlemmene bytte ut. Sogn og Fjordane fylkeskommune si røynsle var at full utskifting kvart 4. år ikkje er ønskjeleg av di det tek tid å bygge nettverk og kompetanse og at styremedlemmer vil ha nytte av å delta lengre enn 4 år. Austlandet kan sikre kontinuiteten og Vestlandet fornyinga ved årets val.